

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2022

Nestor FoU-center ägs gemensamt av kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje, Tyresö och Värmdö samt Region Stockholm. Även privata utförare som ger vård- och omsorgsinsatser till äldre och som ligger inom ägarorganisationernas geografiska område har möjlighet att ta del av Nestors stöd och material.

Nestor FoU-center
Marinens väg 30, 136 40 Handen
webbplats: www.nestorfou.se
tel: 08-777 99 16
e-post: adm@nestorfou.se

Rapporten kan laddas ner på
www.nestorfou.se

Nestor FoU-center 2023

Verksamhetsberättelse för år 2022

© Nestor FoU-center
Citera oss gärna, men ange källan.

Året som gått...

Nestor startade i augusti 2003. Under dessa 19 år har det genomförts en mängd arbeten, inom många olika områden som har involverat vården och omsorgens alla professioner – utvecklingsarbeten som endast varit möjliga genom engagerad ledning, verksamheter och medarbetare. Nestors praktiktäna arbetssätt har skapat en stark förankring i ägarorganisationerna. Det var ambitionen när Britt Almberg, Nestors första chef tillsammans med de första ägarna byggde upp Nestor och det har varit en ledstjärna som nästa FoU-chef, Eva Lindqvist förvaltat och byggt vidare på. Efter 7 år på Nestor lämnade Eva över stafettpipen för att verka för en god vård och omsorg på nationell nivå – genom att bygga upp ett Nationellt kompetenscentrum för äldreomsorg på Socialstyrelsen.

Under pandemin, ställde Nestor om till att arbeta mer med undersökande projekt bland annat; om samverkan i utskrivningsprocesser, hälso- och sjukvård på särskilt boende, lärande i hemtjänsten och användning och utveckling av kommunernas digitala tjänster. Arbeten som har fördjupats i flera delstudier. Under detta år blev det glädjande nog möjligt att starta upp utvecklingsarbeten i verksamheterna igen och träffas ”IRL”, vilket har varit fantastiskt roligt och uppskattat. Vi har även fortsatt erbjuda digitala mötesforum då det också underlättar att delta i våra samverkansarenor och aktiviteter. Vi har gett stöd till ägarorganisationerna i individuell systematisk uppföljning (ISU) av fall och i utvärdering och uppföljning av förebyggande insatser.

Under året har vi färdigställt flera rapporter och artiklar. De har handlat om samverkan (Rigga för samverkan), förutsättningar för lärande i hemtjänst under pandemin (I skuggan av Coronaviruset) och analys av begreppen vetenskap och beprövad erfarenhet, evidensbaserad praktik och kunskapsstyrning inom socialtjänsten (Begrepp i rörelse). Därtill har vi reviderat vår webbutbildning ”Minska risken för fall”.

En grundförutsättning för att klara vårt uppdrag är att vi har en stark omvärldsbevakning och samverkan med andra. Vi har under året internt vidareutvecklat våra kunskaper och färdigheter i vetenskaplig metod och mångfald. Vi medverkar i regionala och nationella nätverk och har haft ett tätt samarbete med de övriga FoU:erna i Stockholm och flera universitet och högskolor. Vi har även arbetat för att öka spridningen av Nestors arbete och resultat från våra utvecklingsarbeten via föreläsningar och spridningsaktiviteter på sociala medier och på vår webbplats.

Jag är glad och stolt över att få ta vid på Nestors fortsatta resa – att tillsammans med arbetsgruppen och ägarorganisationerna fortsätta att utveckla Nestor som plattform för forskning och utveckling och medverka till att göra vården och omsorgen om äldre ännu bättre. Sen ser vi fram emot att få uppmärksamma att Nestor fyller 20 år under 2023. Det kommer vi att göra genom en konferens tillsammans med våra ägare och samarbetspartners.

Camilla Andersson
FoU-chef

Innehåll

Året som gått.....	3
Om Nestor FoU-center.....	5
Uppdrag och inriktning	5
Organisation.....	6
Verksamhetsplanering och uppföljning	9
Nestors tjänster och erbjudanden.....	9
Projekt och aktiviteter under 2022	10
Sammanhållen vård och omsorg.....	11
Ett hälsosamt och gott åldrande i samhället	14
Strukturerad verksamhetsutveckling	16
Kompetensutveckling, kunskap och erfarenhetsutbyten.....	18
Kunskapsforum	18
Föreläsningar	19
Nätverk	21
Webbutbildningar.....	21
Publikationer.....	22
Kommunikation.....	23
Vår arbetsplats	24
En lärande arbetsplats.....	24
En god arbetsmiljö	24
Våra samarbeten	24
Ekonomisk redovisning 2022	27

Om Nestor FoU-center

Nestor FoU-center är en forsknings- och utvecklingsenhet som ägs av Region Stockholm och tio kommuner i södra Stockholms län. Tillsammans bedriver vi verksamhetsutveckling med syfte att skapa god livskvalitet för äldre. Nestor startade i projektform år 2003 och permanentades år 2009.

Uppdrag och inriktning

Det övergripande uppdraget för Nestor FoU-center är att genom praktisk forskning och utveckling inom äldreområdet bidra till en utveckling som höjer kvaliteten för vård och omsorg om äldre, det praktiska arbetets kvalitet och effektivitet samt personalens kompetens inom äldreområdet.

Nestors arbete ska utgå från ett flervetenskapligt synsätt, bästa tillgängliga kunskap, huvudmännens gemensamma uppdrag, mål och riktlinjer samt de äldres och anhörigas behov och intressen. Vidare ska arbetet ha en hög grad av medverkan och inflytande från de berörda äldre, personal och chefer på olika nivåer i organisationerna. I uppdraget ingår att samverka aktivt med brukarorganisationer, universitet och högskolor samt andra aktörer och FoU-enheter.

Nestors uppdrag:

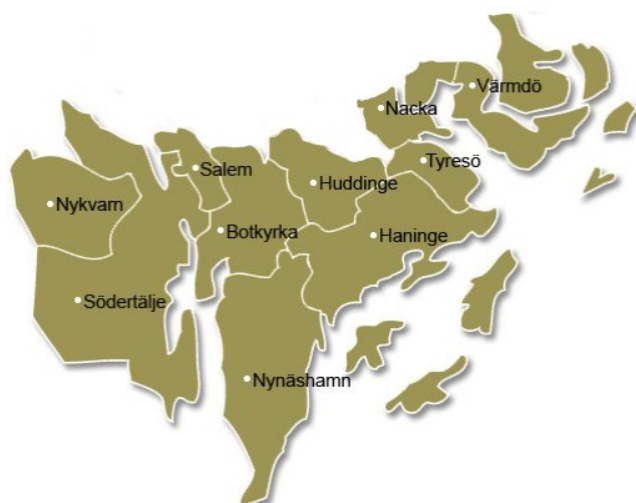
- Driva och medverka i forsknings- och utvecklingsprojekt utifrån vetenskapliga metoder.
- Bidra till utveckling av metoder för förbättringsarbete, utvärdering och implementering,
- Bidra till en evidensbaserad praktik.
- Medverka till en långsiktig personal- och kunskapsutveckling.
- Bidra till god samverkan mellan berörda aktörer för en sammanhållen vård och omsorg,
- Utveckla och driva arenor och nätverk: tvärvetenskapliga, tvärorganisatoriska och tvärprofessionella.
- Utveckla och upprätthålla ett nära samarbete med berörda universitet, högskolor och FoU-enheter,
- Utveckla former för kunskaps- och informationsspridning om FoU-verksamhetens resultat och aktuell forskning samt integrering av denna i ordinarie verksamhet.
- Bedriva omvärldsbevakning och bidra till kunskapsutbyte mellan praktik och relevanta myndigheter, akademien och andra aktörer.

Verksamhetsidé

Vara en länk mellan forskning och praktik samt en motor för lärande och verksamhetsutveckling i vård och omsorg.

Vi stödjer samverkan mellan kommun och region, omsätter kunskap i handling och bidrar med kritisk reflektion.

Organisation

Nestor FoU-center ägs och finansieras gemensamt av kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje, Tyresö och Värmdö samt Region Stockholm.

Samverkan sker med kommunens och regionens alla vård och omsorgsenheter oavsett driftsform. Haninge kommun är administrativ huvudman och Nestor är organisatoriskt placerad i Social- och Äldreförvaltningen under chefen för vård- och omsorgsboende och HSL.

Styrgrupp

I Nestors styrgrupp ingår förvaltnings-, äldreomsorgs- eller myndighetschefer i de tio kommunerna samt en chefsrepresentant från Avdelningen för närsjukvård, psykiatri och samverkan i Region Stockholm (se tabell 1). Styrgruppen beslutar i strategiska frågor, ansvarar för uppföljning och behandlar verksamhetsplan och budget. FoU-chefen är föredragande och bereder ärenden till styrgruppen. Nestors styrgrupp utser representanter till Nestors FoU-råd. Ordförande väljs på två år. År 2021 omvaldes Petra Oxonius, vård- och omsorgsdirektör i Botkyrka, till ordförande för ytterligare två år. Fyra styrgruppsmöten har ägt rum under 2022.

Tabell 1: Ledamöter i Nestors styrgrupp under 2022

Namn	Befattning	Organisation
Petra Oxonius (ordförande)	Vård- och omsorgsdirektör	Botkyrka kommun
Anna Sörman	Avdelningschef, Vård- omsorgsboende, HSL	Haninge kommun
Ann-Christine Falck Brännström	Verksamhetschef för äldreomsorg	Huddinge kommun
Ellinor Egefors	Enhetschef, äldreheten	Nacka kommun
Tuulikki Krekola**	Tf Avdelningschef, äldreomsorgen	Nykvarns kommun
Peter Mikkelsen*	Utförarchef	Nykvarns kommun
Gabriella Rodling	Äldreomsorgschef	Nynäshamns kommun
Carina Strandberg	Verksamhetschef, äldreomsorg	Salems kommun
Pernilla Andréason	Kvalitetschef Staben/Omsorgskontoret	Södertälje kommun
John Henriksson	Förvaltningschef, äldre och omsorgsförvaltn.	Tyresö kommun
Johanna Ramstedt	Avdelningschef, Äldreomsorg egen regi	Värmdö kommun
Maria Andersson	Chef, avd för närsjukvård, HSF	Region Stockholm
Eva Lindqvist (föredragande)**	FoU-chef	Nestor FoU-center
Camilla Andersson (föredragande)*	FoU-chef	Nestor FoU-center

*) Har påbörjat sitt uppdrag under innevarande år. **) Har avslutat sitt uppdrag under innevarande år.

FoU-råd

I FoU-rådet ingår personer med chefs-/utvecklingsansvar inom äldreomsorgen från respektive kommun, samt representanter för Region Stockholms verksamheter inom geriatrik och HSF (se tabell 2). FoU-rådet arbetar fram idéer och ger förslag och råd beträffande projektsatsningar och övriga aktiviteter. FoU-chefen är sammankallande och ordförande. FoU-rådet möts fyra gånger per år. Under 2022 har endast två möten hållits. Två möten fick ställas in på grund av för få deltagare.

Tabell 2: Ordinarie ledamöter i Nestors FoU-råd under 2022

Namn	Befattning	Organisation
Eva Lindqvist (ordförande)**	FoU-chef	Nestor FoU-center
Camilla Andersson (ordförande)*	FoU-chef	Nestor FoU-center
Helén Lieberman-Ram	Samordnare/projektledare	Nestor FoU-center
Frida Pettersson **	Utvecklingsledare	Botkyrka kommun
Emina Redzematovic*	Utvecklingsledare	Botkyrka kommun
Malin Torstendahl*	Utvecklingsledare	Haninge kommun
Ann-Christin Rehnman Larsson	Utvecklingsledare	Huddinge kommun
Eini Ruottinen*	Kvalitetsutvecklare	Nacka kommun
Elisa Reinikainen**	Gruppchef för kvalitet och stöd, omsorgsenheten	Nacka kommun
Malin Viklund*	Enhetschef, myndighet	Nykvarns kommun
Cecilia Mattsson**	Tf enhetschef vuxen	Nykvarns kommun
Bella Dzabirov	Enhetschef	Nynäshamns kommun
Anna Langseth	Verksamhetsstrateg	Södertälje kommun
Marita Sjögren	Verksamhetsutvecklare	Tyresö kommun
Malin Dahlström	Utvecklingsledare	Värmdö kommun
Gunilla Benner-Forsberg	Utredare, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	Region Stockholm
Carina Sühl Öberg	Bitr. verksamhetschef	Aleris/Handengeriatriken
Gunilla Brohmé**	Verksamhetsutvecklare	Capio Geriatrik Nacka
Camilla Fallmark*	MAS	Södertörns MAS-nätverk

*) Har påbörjat sitt uppdrag under innevarande år. **) Har avslutat sitt uppdrag under innevarande år.

Seniorråd

Nestors seniorråd består av representanter för pensionärsorganisationernas ledamöter i de kommunala pensionärsråden i ägarkommunerna och från Regionstyrelsens pensionärsråd (se tabell 3). Seniorrådet bidrar med idéer till projekt, ger förslag och råd beträffande projektsatsningar och övriga aktiviteter samt sprider information om Nestors arbete via sina nätverk. FoU-chefen är sammankallande och ordförande. Samtliga fyra seniorrådsmöten har ägt rum 2022 i form av hybridmöten där några deltar på plats på Nestor och några på distans.

Tabell 3: Ordinarie ledamöter i Nestors seniorråd 2022, valda i Kommunala pensionärsrådet i resp. kommun

Namn	Tillhörighet	Namn	Tillhörighet
Jean-Pierre Zune	Botkyrka	Cecilia Carlén	Salem
Anders Magnusson	Botkyrka	Ing-Marie Yang	Södertälje
Gunvor Kyller**	Haninge	Kerstin Hallgren	Tyresö
Birgitta Brynnel	Haninge	Björn Persson	Tyresö
Berit Westergren	Huddinge	Erland Bridell	Värmdö
Kathrine Hultman Eriksson	Huddinge	Monica Fransson	Värmdö
Brita Nyman	Nacka	Alf Andersson	Regionstyrelsens pensionärsråd
Cathrine Swensén	Nacka	Eva Öhnbom Ekdal	Regionstyrelsens pensionärsråd
Vakant	Nykvarn	Eva Lindqvist** (ordförande)	Nestor FoU-center
Ajno Alstrin**	Nynäshamn	Camilla Andersson* (ordförande)	Nestor FoU-center
Inez Granström	Nynäshamn	Helén Lieberman-Ram	Nestor FoU-center
Ilse Forsberg	Salem		

*) Har påbörjat sitt uppdrag under innevarande år. **) Har avslutat sitt uppdrag under innevarande år.

Arbetsgrupp

Nestors arbetsgrupp har under 2022 bestått av FoU-chef och tolv medarbetare med olika utbildningsbakgrund: apotekare, arbetsterapeut, dietist, etnolog, fysioterapeut, sjuksköterska, sociolog, socialantropolog, socionom, journalist och key-account manager. Fem i arbetsgruppen har doktorsexamen, en har masterexamen, två har magisterexamen och tre har kandidatexamen. (se tabell 4). Totalt 10,7 årsarbetare. Två medarbetare har gått ned i tid under året. FoU-chefen har verksamhetsansvar och svarar inför styrgruppen för verksamhet, ekonomi och medarbetare.

Tabell 4: Medarbetare på Nestor under 2022

Namn	Tjänstgöringsgrad	Examen
Eva Lindqvist (FoU-chef)**	100	Leg arbetsterapeut, Med dr
Camilla Andersson (FoU-chef)*	100	Med. dr folkhälsovetenskap
Helén Lieberman-Ram (Samordnare, projektledare)	100	Leg apotekare
Ingeborg Björkman (Projektledare)	60	Leg apotekare, Med dr, hälso- och sjukvårdsforskning
Kristin Breitenstein (Kommunikatör)	100	Fil kand. samhällsplanering, Journalist
Sara Cederbom (Projektledare)*	100	Leg. fysioterapeut, med. dr i medicinsk vetenskap
Karin Högstedt (Projektledare)	100	Leg fysioterapeut, Med master
Karin Johansson (Projektledare)	75	Fil dr, socialantropolog
Eva Karlsson (Projektledare)	60	Fil dr, etnologi
Linda Nyholm (Projektledare)	75	Leg dietist, Med mag
Milja Ranung (Projektledare)	100	Leg sjuksköterska, specialist psykiatri, Med mag
Daniel Ram (Administratör)	100	Key account manager
Helena Viberg (Projektledare)	100	Socionom, Fil kand (tjänstledig vår och höst 2022)
Emanuel Åhlfeldt (Projektledare)		Fil dr, sociologi

*) Har påbörjat sitt uppdrag under innevarande år. **) Har avslutat sitt uppdrag under innevarande år.

Verksamhetsplanering och uppföljning

Styrgruppen beslutar om den långsiktiga riktningen för Nestors verksamhet. Detta görs utifrån behov och utmaningar i huvudmännens verksamheter, händelser inom äldreområdet på regionalt och nationellt plan och förslag på prioriteringar i FoU-råd och seniorråd. Utifrån styrgruppens riktning och prioriteringar ansvarar FoU-chefen för att arbeta fram förslag till aktiviteter för nästkommande år med stöd av Nestors medarbetare, FoU-råd och seniorråd. De förslag som styrgruppen är positiv till vidareutvecklas, tas upp för beslut i styrgruppen och ingår i kommande års verksamhetsplan. Styrgruppen kan även ta beslut om kommande aktiviteter löpande under året.

Nestor har en löpande uppföljning som rapporteras kvartalsvis till styrgruppen. Där redovisas progression i forsknings- och utvecklingsprojekt, ägarorganisationsernas deltagande i styrgrupp, råd och nätverk, deltagande i projekt och kunskapspridande aktiviteter, sålda publikationer och webbutbildningar samt besök på Nestors webbplats. Det gånga årets händelser och aktiviteter summeras i en verksamhetsberättelse som överlämnas till styrgruppen i början av följande år.

Resultat från Nestors forsknings- och utvecklingsarbeten publiceras i form av FoU-rapporter och vetenskapliga artiklar. Resultaten tillgängliggörs även i form av vägledningar, andra skrifter, film och podd. Vi sprider även resultaten genom facktidskrifter, konferenser och andra event samt genom inlägg på sociala medier.

Nestors tjänster och erbjudanden

Projekt som Nestor driver eller är delaktiga i ska vara relevanta och angelägna för flertalet ägare och beslutade i styrgrupp. Nestor erbjuder olika typer av aktiviteter som ska bidra till verksamhetsutveckling och lärande.

Forskning och utveckling

Forskning och utveckling kombineras i våra projekt. Vi tar alltid utgångspunkt i forskningen och våra resultat, exempelvis rörande organisatoriska förutsättningar, kunskaper och erfarenheter från berörda äldre och olika personalgrupper, sätts i relation till redan befintlig kunskap. Vissa projekt och aktiviteter syftar till att producera ny kunskap och andra till att omsätta kunskap så att den blir praktiskt användbar. Alla projekt är praktiknära, vilket ger goda möjligheter att producera kunskap och uppslag som kan användas för fortsatt utveckling av verksamheter.

Stöd vid utvecklingsarbete	Kunskapsproduktion
Projektledning – Nestor som drivande i ett utvecklingsprojekt	Kartläggning – Nestor sammanställer tillgängligt material
Processtöd – Nestor som nära och stödjande i utvecklingsprojekt	Kunskapsöversikt – Nestor sammanställer befintlig extern kunskap
Lärande utvärdering – Nestor utvärderar "på avstånd" och återkopplar resultat löpande	Studie/undersökning – Nestor samlar ny kunskap och gör en mer omfattande analys
Kompetensutveckling – Nestor utbildar i ett område som en del av en mer omfattande satsning	Resultatutvärdering – Nestor utvärderar insatser inom ägarorganisationen
Nätverk – Nestor står värd för nätverk, ofta kopplade till aktiviteter i hemmaorganisationerna	Forskning – Nestor ingår i forskningsprojekt vid extern finansiering

Kompetensutveckling, kunskap och erfarenhetsutbyten

Nestor erbjuder kompetensutveckling för personal inom vård och omsorg som delar av större utvecklingsprojekt och som fristående utbildningsinsatser. Nestor sprider och delar kunskap till medarbetare i vård och omsorg genom Nestorcaféer, Chefsmorgon, konferenser, föreläsningar, seminarier, rapporter och andra publikationer. Nestor driver nätverk för dialog och erfarenhetsutbyte mellan, och inom, olika organisationer och professioner. Under 2022 har aktiviteter som rör kompetensutveckling skett både digitalt och fysiskt.

Strukturerad verksamhetsutveckling

Nestor kan ge stöd till verksamheterna i systematiskt förbättringsarbete, hållbar implementering och former för att arbeta utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet. Det kan vara metod- eller processtöd för att arbeta med riskanalys, kunskapsstyrning, uppföljning och utvärdering eller annat. De läggs ofta upp i en serie av seminarier/träffar där verksamheten f r stöd i att kvalitetssäkra ett område i sin verksamhet.

Projekt och aktiviteter under 2022

I detta avsnitt redovisas Nestors projekt under året. De är uppdelade utifrån Nestors tre fokusområden sedan 2017; Sammanhållen vård och omsorg, Hälsosamt och gott åldrande i samhället och strukturerad verksamhetsuppföljning.

Tabell: Sammanställning av Nestors projekt  r 2022

Område och projekt	Planerat avslut
<i>Sammanhållen vård och omsorg</i>	
Samverkansarena: Fyra Mötesplatser för lokal samverkan – samtliga ägarkommuner ingår	Pågår sedan 2015
Samverkan kring personer över 65 �r med psykiatrisk- och/eller missbruksproblematik. Intern rapport	Avslut mars 2022
Samverkan kring personer över 65 �r med psykiatrisk- och/eller missbruksproblematik. FoU-rapport	Avslut feb 2023
SAMSAS – Samskapad samverkan för att förebygga försämrad hälsa hos äldre. Ett läns-gemensamt projekt, finansierat av Forte	Pågår tom 2024
STEG – Samarbete kring stöd för förebyggande egenvård i hemmiljö f�r sk�ra äldre personer. Ett läns-gemensamt projekt, finansierat av Forte	Pågår tom 2024
<i>Hälsosamt och gott åldrande i samhället</i>	
Kunskap i hemtjänst – Lärande i skuggan av en pandemi. En enkät- och intervjustudie	Avslut mars 2022
Hemtjänstens arbete f�r äldres hälsa	Avslut jan 2024
Hälso- och sjukvård på särskilt boende. Del 2. En intervjustudie	Avslut mars 2023
Kommuners digitala t�nster, del 3 En intervjustudie	Avslut dec 2022
<i>Strukturerad verksamhetsutveckling</i>	
Prediktorer f�r hållbart utvecklingsarbete i en fragmenterad organisatorisk kontext. Forskningsprojekt finansierat av Forte	Avslut mars 2023
Förutsättningar för att arbeta utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet i socialtjänsten. Litteraturstudie	Avslut feb 2022
Seminarie serie om anhörigstöd.	Avslut jan 2022
Seminarie serie om uppföljning och utvärdering av förebyggande insatser – Huddinge	Avslut juni 2022
Processtöd seminarie serie Fallprevention på säbo med stöd av ISU	Avslut jan 2023
Revidering av webbutbildning Fallprevention	Avslut aug 2022
Handbok Rigga för samverkan	Avslut sept 2022

Sammanhållen vård och omsorg

Inom detta fokusområde presenteras projekt där samverkan mellan eller inom kommunernas och regionens verksamheter är en bärande komponent.

Sedan 2015 driver Nestor fyra samverkansarenor – Mötesplatser för lokal samverkan. På dessa möts representanter från kommun och region utifrån en geografisk uppdelning, fyra gånger per år.

År 2022: Fyra möten har genomförts i tre av de fyra Mötesplatserna. I den fjärde

Mötesplatsen har tre möten genomförts. Mötena har skett både digitalt och fysiskt. Antal deltagare i respektive arena har varierat mellan nio och arton. Flera nya deltagare har tillkommit. Regionens samordningsansvariga (GSA) och kommunernas Nära vårdkontakter har bjudits in och flera av dem har deltagit. Teman som lyfts i Mötesplatsgrupperna under året är tex: kunskaper om hur lokal samverkan kan organiseras i praktiken, lokala aktiviteter och satsningar som verksamheterna utfört, utmaningar kring hjälpmedelsprocessen, utskrivning från slutenvård, införande av kommunikationssystemet Life Care SP, förstärkt utskrivning, SIP-koordinatorer och Äldrevägledare i kommunen.

Under året har Mötesplatserna börjat inventera hur anpassning till införandet av geografiskt samordningsansvariga vårdcentraler (GSA) i varje kommun och Nära vård-kontakter i kommunerna kan ske så att Mötesplatsernas innehåll och form kan komplettera dessa forum. En enkät med frågor om fortsatta behov och önskemål i Mötesplatserna genomfördes under hösten; till 102 deltagare och 45 svarande. Merparten av de svarande tyckte att träffarna är värdefulla och önskade att Mötesplatserna ska fortsätta 2023. Man önskar att fortsätta ses lokalt men även gemensamt med alla Mötesplatserna. Till nästa år planeras en tydligare koppling till God och nära vård. Två av träffarna kommer att vara lokala och fysiskt på plats, och två kommer ske digitalt gemensamt för alla fyra Mötesplatser, på specifika teman med föreläsningar och diskussioner.

Deltagande organisationer: Samtliga kommuner i Nestors ägarområde har deltagit i de fyra Mötesplatserna. Här ingår främst representanter på chefsnivå, kommuners beställare och utförare, geriatrik, vårdcentral och primärvårdsrehab.

Samverkansarena: Mötesplats för lokal samverkan

Syfte: Att stärka samverkan och minska glappen mellan och inom vård och omsorgsaktörerna. Genom att öka deltagarnas kännedom om varandras verksamheter, dela erfarenheter och ta fram idéer på lokala samverkansprojekt som kan drivas av aktörerna själva eller med stöd av Nestor.

I en problemanalys tillsammans med projektets styrgrupp framkom att det saknades en strategi mellan socialkontoret och omsorgskontoret för personer över 65 år med psykiatrisk- och/eller missbruksproblematik. Det fanns heller ingen övergångsplan för personer som sedan tidigare fått stöd från social-

Samverkan kring personer över 65 år med psykiatrisk- och/eller missbruksproblematik

Syfte: Att ta fram ett underlag för hur samverkan, mellan socialkontoret och omsorgskontoret i Södertälje för personer över 65 år med psykisk ohälsa och/eller missbruksproblematik kan utformas för att bättre möta målgruppens behov.

kontoret men som på grund av sin ålder skulle övergå till omsorgskontoret, vilket kunde ge stora konsekvenser för individen. Vidare saknades kännedom om och förståelse för varandras uppdrag mellan kontoren. Utifrån ett organisatoriskt perspektiv övergår ansvaret för individens omsorg, i och med gränsdragningen 65 år, från en organisation till en annan, med annat styrsystem, andra utgångspunkter för bedömningar av individens behov, andra former av insatser och en annan budget. Vilket i slutänden påverkar individens livssituation. Projektet baseras på data insamlade genom en enkät med öppna frågor, intervjuer samt en workshop. Utöver det ingår en litteraturgenomgång samt omvärldsbevakning kring hur andra kommuner hanterat frågan. *År 2022:* Avslut och återrapportering av projektet skedde i mars 2022 i form av en internrapport. Då det fanns många generella resultat av värde beslutade styrgruppen att en sammanfattande rapport skulle tas fram för att sprida erfarenheterna. Den planeras vara klar under första kvartalet 2023.

Deltagande organisationer: Socialkontoret och omsorgskontoret i Södertälje kommun.

Detta är ett forskningsprojekt finansierat av Forte och är ett samarbete mellan Nestor, FoU Nordost, FOU nu och Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum. Med stigande ålder ökar risken för försämrad fysisk, psykisk och social hälsa, vilket både påverkar de äldres livskvalitet och samhällskostnaden för vård- och omsorg. Allt fler äldre bor dessutom hemma, även med omfattande vård- och omsorgsbehov. Därför är förebyggande insatser till denna

SAMSAS – samskapad samverkan för att förebygga försämrad hälsa hos äldre

Syfte: Att skapa ny kunskap om hur kommun, region och civilsamhälle kan samverka för att förebygga försämrad hälsa hos äldre personer som bor hemma samt att utforska och utvärdera om och hur den deltagande forskningsprocessen i projektet påverkar kunskapsutbytet, projektets utveckling, aktörer och forskare och kunskapsproduktionen i arbetet.

grupp viktiga – men samtidigt komplexa. Många aktörer behöver samverka för att utforma insatser. Det är väl känt att det kan vara svårt att skapa samverkan som är hållbar över tid. Projektet utgår från att samverkan som samskapas av involverade aktörer har en potential att nå målen med samverkan samt vara hållbara över tid. I projektet ingår även en lärande utvärdering genom följeforskning (LUFF) som består av observationer, intervjuer, litteraturstudier, analysseminarier med deltagare i projektet. *År 2022:* Projektet genomförs som tre fallstudier i tre olika kommuner. Under hösten har fem samskapande workshops med äldre personer, närstående, personal, chefer, beslutsfattare samt aktörer från civilsamhället, Skogås, Huddinge genomförts. Planeringsmöten har hållits med Stockholms stad (Södermalm SDF) och Upplands Bro. Vilka aktörer som ska involveras har identifierats i samarbete med förebyggandeenheter i de tre kommunernas äldreförvaltningar.

Deltagande organisationer: Av Nestors ägarorganisationer medverkar Huddinge kommun. Övriga kommuner är Stockholms stad och Upplands Bro. Dessutom medverkar vårdcentraler, lokalorganisationer av PRO, SPF, Svenska kyrkan och andra organisationer i civilsamhället.

Detta är ett forskningsprojekt finansierat av Forte som sker i samarbete mellan Nestor FoU-center, Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum, Stockholms läns sjukvårdsområde, Sophiahemmets Högskola och Karolinska universitetssjukhuset. Det finns behov av stöd i egenvård för den

STEG – Samarbete för stöd till förebyggande egenvård i hemmiljö för sköra äldre

Syfte: Att undersöka hur egenvårdsintyget används och kan stärka samarbete mellan primärvård och äldreomsorg.

ökade andel äldre i eget boende för att upprätta självständighet, god hälsa och livskvalitet. Genom deltagaraktiva och samskapande forskningsmetoder avser projektet att undersöka hur egenvårdsintyget används och hur samverkan mellan huvudmännen fungerar och skulle kunna fungera. Projektet genomförs i tre steg. Del 1 består av intervjuer med äldre som har egenvårdsintyg. I del 2 intervjuas professionella. I del 3 ska arbetsmodeller för samarbete mellan primärvård och äldreomsorg skapas tillsammans med verksamheter. *År 2022:* Planering av projektets delar, rekrytering av deltagare samt att intervjuer med äldre och professionella har påbörjats.

Deltagande organisationer: Samtliga ägarorganisationer inbjudna att delta.

Webbutbildningen från 2013 reviderades våren 2022 med syfte att stärka omsorgspersonalens roll i teamarbetet inklusive den enskilde och dess närstående samt att språk och fakta sågs över.

Revidering av webbutbildningen Minska risken för fall

Syfte: Att uppdatera formatet på utbildningen och se över faktainnehåll och tilltal.

Deltagande organisationer: Styrgrupp för Nestors ägarkommuner (Haninge, Tyresö), referensgrupp från Nestors ägarkommuner hemtjänstverksamhet, äldreboende, LSS-verksamhet, expertutlåtande Nestors ägarkommuner samt primärvårdsrehab.

Ett hälsosamt och gott åldrande i samhället

Inom detta fokusområde presenteras projekt som har en tydlig koppling till äldre personers hälsa och delaktighet och de äldre som är berörda av projektets syfte ska komma till tals.

I Nestors tidigare projekt om hemtjänst har det framkommit att det finns en potential hos hemtjänsten att arbeta mer hälsofrämjande utifrån en bred definition av hälsa. Under en serie workshops diskuteras vad ett hälsofrämjande arbetssätt kan innebära och hur hemtjänsten kan stärka sitt hälsofrämjande arbetssätt för äldre personer. *År 2022:* Projektet påbörjades under hösten med förberedande möten med chefer på olika nivåer. Inledande workshops har genomförts med hemtjänstmedarbetare i Nacka och Huddinge under november och december. Utvecklingsarbetet fortsätter under 2023 och kompletteras med intervjuer med biståndshandläggare och äldre personer med hemtjänstinsatser.

Hemtjänstens arbete för att främja äldres hälsa

Syfte: Att tillsammans med medarbetare i hemtjänsten utarbeta hälsofrämjande arbetssätt, utifrån lokala förutsättningar.

Deltagande organisationer: Kommunala och privata hemtjänstverksamheter ifrån Nacka, Huddinge och Tyresö kommun.

Under Coronapandemin utsattes hemtjänsten för stora utmaningar. Det nationella stödet och rapporter från myndigheter har till största del riktats till vård- och omsorgsboenden. Därför ville vi i denna pilotstudie rikta oss till verksamheter inom ordinärt boende för att undersöka hur förutsättningarna för ett lärande sett ut i en tid av kris. Studien inleddes med att verksamhetsområdeschefer från samtliga

Kunskap i hemtjänst – Lärande i skuggan av en pandemi

Syfte: Att belysa hur förutsättningarna sett ut och hur olika hemtjänstenheter hanterat utmaningar kopplade till kunskap och lärande som de ställts inför under pandemin samt beskriva chefer och medarbetares upplevelser av att inhämta, förmedla och skapa rutiner kring ny nödvändig kunskap relaterad till pandemin under en kris.

Nestors ägarkommuner ombads att fylla i en kort enkät. Denna enkät besvarades av nio kommuner. I enkäten ställdes avslutningsvis en fråga om intresse för fortsatt deltagande i studien och sex kommuner tackade ja till detta. Till de kommuner som tackat ja, skickades fördjupande enkäter ut till enhetschefer och medarbetare vid kommunala och privata hemtjänstenheter. Därefter genomfördes två digitala fokusgruppsintervjuer med enhetschefer i de deltagande verksamheterna. Projektet genomfördes till största del under 2021. *År 2022:* färdigställdes analysen och rapporten *I skuggan av coronaviruset- en studie om förutsättningar för lärande i hemtjänst under pandemins första år* publicerades.

Detta är del två i ett projekt som består av tre delar. De första två delarna är intervjustudier. I ett nästa steg, med uppstart våren 2023, planerar Nestor ett utvecklingsarbete tillsammans med en eller två enheter på särskilt boende (säbo). I delstudie 1, uppmärksammades att icke-akuta uppgifter som att arbeta förebyggande och hälsofrämjande eller att samtala med de äldre och anhöriga om livets slut och önskemål om vården hade ett begränsat utrymme. Detta togs vidare till delstudie 2. I denna delstudie intervjuades personer som bor på säbo, anhöriga, verksamhets/enhetschefer, biståndshandläggare samt personal som arbetar på, eller har uppdrag mot, säbo (undersköterskor, fysioterapeuter, arbetsterapeuter och dietister). Både kommunala och privata verksamheter ingick i studien. I denna delstudie tillfrågades främst informanter från de av Nestors ägarkommuner som inte deltog i den första delstudien. I intervjuerna med professionerna handlade frågorna om den egna rollen i hälso- och sjukvården, samarbete och eventuella utmaningar. Till personer som bor på säbo och anhöriga ställdes frågor om bland annat trygghet och delaktighet gällande hälso- och sjukvård. En rapport planeras färdigställas under första kvartalet 2023.

Hälso- och sjukvård på särskilt boende – del 2

Syfte. Att bidra med kunskap om hur äldre personer som bor på säbo ska kunna erbjudas en god och jämlik hälso- och sjukvård, genom att beskriva hur hälso- och sjukvården bedrivs på säbo i dag och hur den skulle kunna utvecklas enligt synpunkter från involverade professioner samt äldre och deras anhöriga på säbo i södra Stockholm.

Deltagande organisationer: Verksamheter som deltagit i denna studie har önskat att vara anonyma.

Kommuners webbplatser är ofta en första kontakt med kommunen för invånarna, där de kan ta del av information och digitala tjänster. Att ha tillgång till information och kunna nyttja kommunens tjänster har stor betydelse för många äldre för att kunna göra informerade beslut och få ett fungerande liv. Samtidigt är det känt att äldre personer riskerar att hamna i ett digitalt utanförskap då samhället digitaliseras i allt högre grad.

Kunskapen om hur utbud och utformning av digitala kommunala tjänster kan möta äldres behov och förutsättningar, samt hur äldre upplever det att använda digitala kommunala tjänster är begränsad. Detta projekt är den sista delen i projektet ”Äldre som användare av kommuners digitala tjänster” och fokuserar på användarnas perspektiv. Tidigare delstudier undersökte aktuell forskning, utformning och tillgänglighet av ägarkommunernas webbplatser och digitala tjänster samt kommunanställdas erfarenheter. Rapporten publiceras i början av 2023.

Äldre som användare av kommuners digitala tjänster – användarnas perspektiv

Syfte: Att ge ökad kunskap om kommunernas digitalisering i relation till äldre medborgares behov av och förutsättningar för att använda tjänsterna. Projektet förväntas bidra till att kommunens digitala tjänster kan möta äldres behov och förutsättningar, och att lärdomar används för att inkludera användaren i utformningen av nya tjänster.

Deltagande organisationer: Strategiskt utvalda föreningar och kommunala mötesplatser i Salem, Huddinge, Botkyrka och Haninge.

Strukturerad verksamhetsutveckling

Inom detta fokusområde presenteras projekt som knyter an till verksamheternas egna systematiska förbättringsarbeten, hållbar implementering och strävan att arbeta utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet.

Många försök att implementera nya metoder i organisationer riskerar att inte bidra till hållbara organisationsförändringar som utvecklar det praktiska arbetet. I detta forskningsprojekt studeras därför hur organisationsförändringar kan tillvaratas långsiktigt inom socialtjänsten. Detta undersöks genom studier av hur Individens behov i centrum (IBIC) implementeras i socialtjänsten. En enkät skickades ut till

projektledare, processledare och andra ansvariga för IBIC i hela landet. Projektet består av två delar: en statistisk analys för att testa vilka faktorer som stödjer ett hållbart utvecklingsarbete och en kvalitativ analys av fritextsvar om framgångsfaktorer och hinder. Studien förväntas bidra med viktig kunskap om implementering och hållbart utvecklingsarbete som kan användas i framtida utvecklingsprojekt, implementerings- och förändringsprocesser. År 2022: Under året har två vetenskapliga artiklar skrivits. Den ena har skickats in till en tidskrift och den andra är i slutfasen och planeras att skickas i början av 2023. Tidigare har även en rapport på svenska publicerats: *Mångfasetterad förändring i fragmenterade verksamheter – En kvantitativ studie av implementering och rutinisering av "Individens behov i centrum" (IBIC) i socialtjänsten.*

Deltagarande organisationer: Forskningsprojektet är finansierat av Forte inom programmet Tillämpad välfärdsvetenskap och är ett samarbete mellan Nestor och Uppsala universitet, institutionen för folkhälso- och värdvetenskap. Projektet startade januari 2020 och löper på tre år. Informanter i projektet kommer från kommuner i hela Sverige.

Vetenskap och beprövad erfarenhet (VBE) är ett begrepp som förekommer i lagtexter, statliga utredningar, rapporter och inte minst i debatten om kvalitet i äldreomsorgen. Exempelvis föreslår den statliga utredningen "Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag" (SOU 2020:47) att en formulering om VBE ska införas i socialtjänstlagen. Det är

dock oklart vad som egentligen menas med VBE, samt med associerade begrepp som evidensbaserad praktik (EBP) och kunskapsstyrning. Begreppen används på olika sätt i olika sammanhang. Begreppslik oreda ger sämre förutsättning för en gemensam diskussion och ett gemensamt utvecklingsarbete, då det försvårar dialog och öppnar för missförstånd.

Prediktorer för hållbart utvecklingsarbete i en fragmenterad organisatorisk kontext

Syfte: Att förklara hur implementeringsprocesser kan struktureras för att stödja långsiktigt hållbara organisationsförändringar i en fragmenterad och komplex organisatorisk kontext.

Förutsättningar för att arbeta utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet i socialtjänsten

Syfte: Att belysa begreppen kunskapsstyrning, VBE och EBP genom att lyfta fram olika definitioner som förekommer i statliga utredningar, rapporter och forskning och synliggöra de skilda synsätt som finns.

År 2022: Under året publicerades rapporten *Begrepp i rörelse – En analys av begreppen vetenskap och beprövad erfarenhet, evidensbaserad praktik och kunskapsstyrning i socialtjänsten*. Därefter har föreläsningar och seminarier med utgångspunkt i rapporten genomförts för Nestors ägare och på Socialstyrelsen. En artikel publicerades även i tidskriften *Aldre i centrum*, Nr 4/22, 78–81. Ambitionen är att rapporten ska fungera som ett underlag för reflektion och diskussion, som kan leda fram till en mer gemensam förståelse för de aktuella begreppen i kommunerna. Ambitionen är också att rapporten ska ge läsaren nya perspektiv och idéer inför det fortsatta arbetet mot en mer kunskapsbaserad socialtjänst.

Deltagande: Litteraturstudie utan aktivt deltagande från ägarorganisationerna. Inför projektet gjordes ett antal sonderande intervjuer av chefer i ägarområdet.

År 2019 genomförde Nestor en kartläggning av anhörigstödet roll och uppdrag, i Nestors ägarkommuner. Den påvisade stor variation och det framkom ett antal utvecklingsområden, bl.a. kring uppföljning och utvärdering samt tydliggörande av målet med själva uppdraget. På uppdrag av styrgruppen genomfördes en seminarieriserie för att ge stöd till kommunerna i deras uppföljnings- och utvärderingsarbete. Under hösten 2021 genomfördes fyra seminarietillfällen där föreläsningar varvades med gruppdiskussioner, övningar, och hemuppgifter, både kommunvis och i blandade grupper. Verktöget Padlet användes som en gemensam ”dokumentationsvägg”. År 2022: Det sista seminarietillfället genomfördes i januari 2022. Då presenterade varje kommun en plan för sitt fortsatta arbete för en mer långsiktig uppföljning. En uppföljning av seminariererien skedde i december 2022.

Deltagande organisationer: Drygt 20 personer deltog: Anhörigkonsulenter, deras chefer, utvecklingsledare och strateger från Nestors alla ägarkommuner.

Seminarieriserie om anhörigstöd

Syfte: Ge stöd för kommunerna att förbättra sina förutsättningar att följa upp och utvärdera sitt anhörigstöd. Målet var att respektive kommun har en plan eller påbörjat en plan för uppföljning och utvärdering av det stöd som anhöriga kan få.

Att arbeta förebyggande och hälsofrämjande ligger högt på kommunernas agenda och är något som exempelvis lyfts upp i utredningen om en ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) och i omställningen till god och nära vård (SOU 2019:29). Det finns även ökade krav och förväntningar på att verksamheter inom äldreomsorgen ska bli mer kunskapsbaserade och följa upp och utvärdera sina insatser. Huddinge kommuns förebyggande enhet kontaktade Nestor och efterfrågade stöd i arbetet med att utvärdera och följa upp sina förebyggande insatser. År 2022: En seminarieriserie utvecklades och testades i Huddinge. Seminariererien bestod av fyra träffar om vardera 2,5 timmar. Träffarna innehöll föreläsningar om förebyggande insatser, utvärdering och utvärderingsmetoder, men också gruppdiskussioner, praktiska övningar och hemuppgifter mellan

Seminarieriserie om uppföljning och utvärdering av förebyggande insatser

Syfte: Att med seminarieriserie om uppföljning och utvärdering av förebyggande insatser bidra till lärande och kompetensutveckling om utvärdering och uppföljning och att stärka de berörda verksamheterna i att självständigt planera och genomföra utvärderingar och uppföljningar.

träffarna. Fem månader efter den sista träffen genomfördes även ett uppföljande möte för att stämna av hur arbetet fortlöpt efter seminarieserien. Den utvärderades med goda resultat och kommer därför att erbjudas till andra intresserade inom Nestors ägarorganisationer under 2023.

Deltagande organisationer: Chefer och personal som arbetade med förebyggande insatser och utvecklingsledare på enheten Stöd och service i Huddinge kommun.

Personer som bor på särskilt boende för äldre har ofta en hög fallrisk. Fallolyckor kan medföra stort lidande för personen. Därför är det viktigt att arbeta systematiskt med fallprevention. Ett sätt att utvärdera arbetssätt är att använda individbaserad systematisk uppföljning där insatser kring den enskilde följs systematiskt och aggregeras på gruppnivå för att identifiera

Fallprevention på särskilt boende för äldre med stöd av individbaserad systematisk uppföljning

Syfte: Att ge stöd till verksamheter i att arbeta med metoden individbaserad systematisk uppföljning för att säkra och utveckla sitt fallpreventiva arbetssätt. Syftet var att lära ut metoden och hitta förbättringsområden inom fallprevention

resultat, eventuella skillnader mellan grupper och behov av förändrat arbetssätt. *År 2022:* Nestor har verkat som processtöd under en seminarieserie om individbaserad systematisk uppföljning riktad till team vid särskilt boende för äldre. Seminarieserien avslutas i januari 2023. En fortsättning följer under våren 2023 samt uppstart av en ny seminarieomgång.

Deltagande organisationer: Totalt deltog team från sex särskilda boenden i Haninge, Nykvarn och Nynäshamn.

Kompetensutveckling, kunskap och erfarenhetsutbyten

I detta avsnitt redovisas Nestors löpande kunskapsforum, föreläsningar och nätverk samt webbutbildningar och publikationer under 2022.

Kunskapsforum

Nestorcafé: Nestorcaféer anordnas två gånger per år. De lyfter aktuella ämnen inom äldreområdet och vänder sig till alla yrkesgrupper inom vård och omsorg. Föreläsningar, diskussioner och erfarenhetsutbyten är stående punkter på caféerna. Under 2022 hade vi två Nestorcaféer, ett fysiskt och ett digitalt:

- ”Vanliga sjukdomar hos äldre – symtom, behandling och bemötande”. Föreläsare: Anders Sundberg, Familjeläkarna. 66 deltagare.
- ”Vässa era team!” Föreläsare: Håkan Sandberg Mälardalens universitet. 76 deltagare.

Nestors Chefsmorgon: Nestors Chefsmorgon startade under våren 2021 och har fortsatt med regelbundna träffar sedan dess. Chefsmorgonen vänder sig till chefer och ledare inom vård och omsorg i Nestors ägarorganisationer. Syftet är att under drygt en timmes tid bidra med inblick i angelägna ämnen som rör äldreområdet och presentera aktuella projektresultat från Nestor, som kan vara till nytta i verksamheterna. Under 2022 genomfördes sex Chefsmorgnar, alla digitala. Chefsmorgnarna har lockat mellan 20-45 anmälda till respektive tillfälle.

Följande teman har presenterats:

- “Ställa om och lära nytt – hemtjänstens upplevelser under pandemin” (januari)
- “Förebygg fall- vad du behöver tänka på som chef” (februari),
- “Vad betyder vetenskap och beprövad erfarenhet egentligen” (april),
- “Ny webbutbildning – minska risken för fall” (september),
- “Personer med beroendeproblematik – kan ålder påverka bedömningen av behov och tillgång till stöd från socialtjänsten?” (oktober),
- “Om äldres erfarenheter av kommuners digitala tjänster” (november),
- “Intervjustudie om hälso- och sjukvård på särskilda boenden” (december).

Delaktighet i vårt digitaliserade samhälle - regionalt dialogforum: I samarbete med de fyra andra FoU:erna i Stockholm och forskargruppen [CACTUS](#) från KI anordnades två dialogforum med fokus på digital delaktighet för socialtjänstens målgrupper. Deltagarna kom från hela länet och även seniorer var representerade. Det deltog ungefär 300 personer totalt.

Föreläsningar

Nestors medarbetare har föreläst vid ett antal tillfällen under året. Nestor har också stått värd för några evenemang.

Tabell: föreläsningar utförda av Nestors medarbetare eller med Nestor som arrangör under året 2022

Titel	Arrangör	Föreläsare	Antal deltagare*
Föreläsningar för seniorer			
Fallföreläsningen <i>Minska risken för fall med koll på läkemedel, träning och bra mat</i> riktad till seniorer (2 tillfällen)	Nestor	För mer info, se längre ner i tabell	79
Kommuners digitala information och tjänster För en god och jämlik hälso- och sjukvård på säbo – gapet mellan uppdrag, resurser och de äldres behov	Huddinge KPR	Karin Högstedt Ingeborg Björkman	Ej uppgift
Det regionala dialogforumet <i>Delaktighet i vårt digitaliserade samhälle</i> riktade sig även till seniorer	FoU i Stockholm	För mer info, se längre ner i tabell	
Föreläsningar för praktiken			
Att förebygga och behandla undernäring – en viktig del i det fallpreventiva arbetet. Digitalt seminarium	Nestor	Linda Nyholm Milja Ranung	22
Minska risken för fall med koll på läkemedel, träning och bra mat (3 tillfällen)	Nestor	Linda Nyholm, Karin Högstedt Milja Ranung Helén Lieberman-Ram	247

Titel	Arrangör	Föreläsare	Antal deltagare*
Hållbart förbättringsarbete i äldreomsorg grundat i omsorgspersonals och brukares delaktighet och lärande	Nestor chefs- utbildning	Karin Johansson	36
Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag/ Anhörigstöd – ett utvecklingsområde	Äldrenämnden, Haninge kommun	Eva Lindqvist Eva Karlsson	20
För en god och jämlik hälso- och sjukvård på säbo – gapet mellan uppdrag, resurser och de äldres behov	Palliativt kunskapscenter	Ingeborg Björkman	90
För en god och jämlik hälso- och sjukvård på säbo – gapet mellan uppdrag, resurser och de äldres behov	Institutet för Medicinsk Rätt AB	Ingeborg Björkman Linda Nyholm	Ingen uppgift sändes digitalt
Hållbar implementering av IBIC i socialtjänsten	FoU Sörmland	Emanuel Åhlfeldt	30
Begrepp i rörelse – En analys av begreppen vetenskap och beprövad erfarenhet, evidensbaserad praktik och kunskapsstyrning	Nestor	Emanuel Åhlfeldt	30
Implementering och hållbart utvecklingsarbete i vård och omsorg. Uppdragsutbildning: Chef i offentlig verksamhet – Uppsala kommun	Uppsala universitet	Emanuel Åhlfeldt	28
Vad betyder vetenskap och beprövad erfarenhet egentligen?	FoU Nordost	Emanuel Åhlfeldt	65
Föreläsningar för FoU och akademien			
Tillsammans vet vi mer! En workshop om samskapande forskning	FoU Välfärd	Eva Karlsson Christofer Lindgren (FoU nordost)	55
Äldre som användare av kommuners digitala information och tjänster – äldres perspektiv	FoU Välfärd	Sara Cederbom Karin Högstedt	Ej uppgift
För en god och jämlik hälso- och sjukvård på säbo – preliminära resultat från delstudie 2	FoU Välfärd	Ingeborg Björkman Linda Nyholm	30
Begrepp i rörelse – En analys av begreppen vetenskap och beprövad erfarenhet, evidensbaserad praktik och kunskapsstyrning	FoU i Stockholm	Emanuel Åhlfeldt	30
Vad betyder vetenskap och beprövad erfarenhet egentligen?	Socialstyrelsen & FoU Välfärd	Emanuel Åhlfeldt	30
Predictors of program sustainment: a cross-sectional survey of an extensive program implemented in the social services in Sweden	Uppsala universitet	Emanuel Åhlfeldt	30
Sustainability capacity building in decentralized implementation: a study of a social services program in Sweden	Uppsala universitet	Emanuel Åhlfeldt	25

*Uppskattat antal deltagare

Nätverk

Nestor driver två professionella nätverk samt tillhandahåller ett ämnesspecifikt nyhetsbrev:

- **Nätverk för fysioterapeuter och arbetsterapeuter:** Har ett stort antal deltagare från framförallt äldreomsorg men även geriatrik och primärvård. Huvudsakliga syftet med nätverket är kunskapsutbyte. Under 2022 har fokus varit teamarbete och handledning. Tre träffar har genomförts med innehåll om förflyttningskunskap, teamarbete och fallprevention. Sju till 29 personer deltog på respektive träff från totalt sex kommuner.
- **Nätverk för verksamhetsutvecklare:** Syftet med nätverket är erfarenhetsutbyte och kollegialt stöd i frågor som deltagarna själva definierar som angelägna. Nätverket träffas en gång på våren och en gång på hösten. Det förekommer även kontakt via mail mellan träffarna. Under året har en fysisk och en digital träff genomförts. Vid årets slut fanns 25 medlemmar i nätverket från nio kommuner. Sex av kommunerna var representerade vid årets träffar.
- **Nyhetsbrev om nutrition och måltider:** Ett nyhetsbrev skickas ut av Nestors dietist och vänder sig till personer som är intresserade av nutrition och måltider inom äldreomsorgen. Syftet är att lyfta och sprida aktuella rön, forskningsstudier, riktlinjer och liknande. Nyhetsbrevet har ca 80 prenumeranter med olika professioner, både inom och utanför Nestors ägarområde. Under året gjordes fyra utskick.

Webbutbildningar

Nestor har genom åren producerat fem webbutbildningar. De riktar sig till medarbetare i vård och omsorg och är kostnadsfria för Nestors ägarorganisationer. Organisationer utanför Nestors ägarområde betalar en avgift för att få tillgång till webbutbildningarna. För mer information om utbildningarna, se Nestors [webbsida](#)

- **Social dokumentation (2013):** En praktiskt inriktad utbildning som innehåller avsnitten: Vad ska dokumenteras? Hur ska dokumentationen utformas? Varför är dokumentation viktig? Kan användas för både nyanställda och för att upprätthålla kunskapen eller för att utveckla dokumentationsarbetet på arbetsplatsen.
- **Lex Sarah (2014):** Utbildningen tar huvudsakligen upp följande frågeställningar: Vad innebär lex Sarah? Vad är en lex Sarah-rapport? När och varför ska jag rapportera?
- **Biståndshandläggare – ny i yrket (2017):** För nya biståndshandläggare, för att skapa mer trygghet i yrkesrollen och få redskap för att genomföra professionella utredningar och bedömningar av äldre personers behov. Innehåller teman som äldre och åldrande, regelverk och förutsättningar, handläggning och samverkan.
- **Våga fråga – våga se! (reviderad 2017):** Handlar om psykisk ohälsa hos äldre och tar upp teman om depression och bipolär sjukdom, ångest och sömnstörning, psykossjukdom och konfusion, missbruk och självmord, med mera. Utbildningen innehåller fakta, fallbeskrivningar, kunskaps- och reflektionsfrågor.
- **Minska risken för fall (reviderad 2022):** Utbildningen ger baskunskap om hur fallolyckor kan förhindras. Innehåller avsnitten: Din roll – arbeta strukturerat, Förebygg – konkreta åtgärder, Om det händer. Webbutbildningen reviderades under våren och lanserades i augusti 2022.

Tabell: Antal genomförda webbutbildningar under 2022 – samtliga ägare

Titel på webbutbildning	Antal avslutade utbildningar
Våga fråga – våga se!	150
Social dokumentation	455
Minska risken för fall*	335
lex Sarah	186
Biståndshandl.-ny i yrket	37

*Denna utbildning var ur funktion under 2021. Under hösten 2022 lanserades en reviderad version

Tabell: Externa organisationer som har köpt licens till Nestors webbutbildningar för 2022

Social dokumentation	Våga fråga – våga se!	Bisåndshandläggare. Ny i yrket	Lex Sarah
Farsta	Hofors kommun	Karlskoga kommun	Arjeplogs kommun
Stadsdelsförvaltning	Håbo kommun	Tjörns kommun	Ulricehamns kommun
	Älmhults kommun	Nässjö Kommun	Kalmar kommun
	Arjeplogs kommun	Strömsunds kommun	
	Vardaga	Härjedalens kommun	
	Solbacken VoB	Köpings kommun	
	Olivia Hemtjänst	Åtvidabergs kommun	

Publikationer

Nestors medarbetare har skrivit sex rapporter och texter för tidskrifter utifrån de projekt och uppdrag som Nestor haft under året, se nedan. För en sammanställning av tidigare rapporter och andra publikationer hänvisas till Nestors webbplats.

- Lieberman-Ram, Helén (2022). *Rigga för samverkan – En guide för dig som vill göra skillnad!* Nestors FoU-centers skriftserie nr 3:2022.
- Johansson, Karin & Ranung, Milja. (2022). *I skuggan av coronaviruset – en studie om förutsättningar för lärande i hemtjänst under pandemins första år.* Nestor FoU-centers skriftserie nr 2:2022.
- Åhlfeldt, Emanuel. (2022). *Begrepp i rörelse – En analys av begreppen vetenskap och beprövad erfarenhet, evidensbaserad praktik och kunskapsstyrning i socialtjänsten.* Nestor FoU-centers skriftserie nr 1:2022.
- Åhlfeldt, Emanuel. (2022). *Få koll på begreppen kring kunskapsbaserad socialtjänst.* Äldre i centrum, nr 4/22, 78–81.
- Cederbom Sara. (2022). *Ska det behöva göra ont att bli gammal*, krönika i Äldre i centrum, nr 4/22, Björkman, Ingeborg (2022). *Att bygga samverkan i mellanrummen.* I Hedberg Rundgren, Å., Klinga, C., Löfström, M. och Mossberg, L. (red.) *Perspektiv på samverkan – om utmaningar och möjligheter i välfärdens praktik.* Lund: Studentlitteratur.

Material som har tagits fram på Nestor finns att beställa eller ladda ner via webbplatsen. För Nestors ägarorganisationer och även privata utförare som är knutna till ägarorganisationerna är alla publikationer kostnadsfria. Till dessa har Nestor levererat ca 1100 publikationer under året. Knappt 100 publikationer har sålts utanför Nestors upptagningsområde till kommuner, regioner, företag, privatpersoner och andra.

Kommunikation

Nestors kommunikationsarbete syftar dels till att skapa kännedom om och intresse för Nestors verksamhet, primärt för medarbetare inom Nestors ägarorganisationer i södra Stockholm, men även för berörda och intresserade organisationer i hela Sverige. Kommunikationsarbetet syftar även till att utveckla och genomföra nya sätt att presentera kunskap från våra projekt eller andra källor, för att göra kunskapen så tillgänglig och användbar som möjligt.

Webbplats: Nestors webbplats presenterar Nestors verksamhet, uppdrag, organisation, projekt, evenemang, utbildningar, publikationer och webbutbildningar. År 2022 har webbplatsen haft 28 380 besök/sessioner, varav 20 890 var unika besökare/användare (se tabell nedan).

Tabell: Antal besök och unika besökare på Nestors webbplats under åren 2017-2022

År	Unika besökare/ användare	Besök/ sessioner
2022	20 890	28 380
2021	20 100	28 100
2020	15 613	21 863
2019	18 150	25 644
2018	18 300	27 524
2017	17 077	26 269

Nyhetsbrev: Våra elektroniska nyhetsbrev utges fyra gånger per år och omfattar intervjuer, nyhetsartiklar och notiser med fokus på Nestors verksamhet. Utskickerna når drygt 800 personer. Här ingår till största del personer med ledningsfunktioner i våra ägarorganisationer samt "frivilliga" prenumeranter. Öppningsfrekvensen, cirka 30 procent per utskickstillfälle, är och har varit konstant under flertalet år.

Film: Vi filmar intervjuer med projektledare som en del i spridningsarbetet kring aktuellt projekt vid släpp av en rapport/publikation. Under 2022 presenterades rapporten "I skuggan av coronaviruset" och kapitlet "Att bygga samverkan i mellanrummen" från antologin om samverkan.

Sociala medier: Nestor har under 2022 systematiskt arbetat för höjd närvaro på sociala medier, eftersom det kan ses som ett bra sätt att uppmärksamma chefer och medarbetare, från Nestors ägare och andra intressenter, om vår webbplats, våra rapporter och material. Särskilt har LinkedIn prioriterats. Vid slutet av 2022 hade Nestor drygt 850 följare på LinkedIn, vilket är nästan 300 fler än vid slutet av 2021. På Facebook hade Nestor 268 följare i slutet av 2022.

Vår arbetsplats

En lärande arbetsplats

För att kunna säkerställa relevans och kvalitet i Nestors aktiviteter omvärldsbevakar och utbyter vi kunskap med varandra och andra genom deltagande i interna och externa forum.

Interna forum

- Internt råd, där FoU-chef, samordnare och en projektledare kunnig i FoU-frågor, bereder strategiska frågor.
- Nestortanken, granskning av aktuella projektplaner och rapporter.
- Kommunikationsgrupp, där Nestors kommunikatör är sammankallande och där både strategiska kommunikationsfrågor och frågor mer av driftskaraktär hanteras.
- Forskningsfrämjargruppen (FFG), där Nestors disputerade medarbetare möts regelbundet för att utveckla forskningsuppdraget i Nestors verksamhet.
- Samordningsgrupp, koordinerar och utbyter information mellan projekten så att projekten inte krockar i tid och involvering av ägarorganisationer samt vidare utbyte av metodkunskap och att ta vara på synergieffekter.
- Internseminarier för kompetensutveckling, har under 2022 handlat om:
 - Att vidareutveckla våra kunskaper och färdigheter i kvalitativ och kvantitativ metod samt att utveckla förmågan att läsa, granska och värdera vetenskapliga texter.
 - Mångfald, Palle Storm, socionom, fil dr vid Stockholms universitet, institutionen för socialt arbete höll en föreläsning om Mångfaldsbegreppets komplexitet: definitioner, tillämpningar och kontroverser. Föreläsningen har följts upp med interna diskussioner under året och kommer fortsätta under 2023.

En god arbetsmiljö

Under 2022 har möjligheten till distansavtal permanentats i Haninge kommun. Nestor har tagit fram rutiner och fastställt former för närvaro på arbetsplatsen respektive möjligheten att arbeta på distans. FoU-chef och arbetsplatsombud har utifrån undersökningar av arbetsmiljön tagit fram en plan för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) för 2023 med följande målområden: Ökad kännedom om SAM, tydliggöra uppdrag, mål, roller och arbetsinnehåll, trivas och känna arbetsglädje, balans i arbetsbelastning och återhämtning.

Våra samarbeten

Samarbete med universitet

Kontakter med akademien för kunskapsutbyte och samarbete har stor betydelse för Nestor i egenskap av kunskapsorganisation.

- Två av Nestors medarbetare är associerade till Uppsala universitet, Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap, forskargruppen i hälso- och sjukvårdsforskning. En av Nestors medarbetare ingår med sitt forskningsprojekt i forskargruppen.

- Två är anknutna till Karolinska Institutet, NVS, sektionen för arbetsterapi och en av medarbetarna har en deltidstjänst på samma sektion. Under året har ett samarbete initierats mellan en forskargrupp på sektionen och FoU:erna i Stockholm inom området socialtjänstens utmaningar för att stödja delaktighet i det digitala samhället.
- En medarbetare är associerad till Akademin för hälsa, vård och välfärd på Mälardalens universitet.

Samarbete med FoU-miljöer och länet

Nestor fortsätter sitt samarbete med Stockholms läns fyra andra FoU-miljöer (FoU Nordost, Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum, FOU nu och FoU Nordväst), bland annat med gemensamma projekt. Sedan 2021 pågår två gemensamma forskningsprojekt med medel från Forte. Under året har en ansökan om planeringsbidrag lämnats in och beviljats för *Utvärdering av omställning till God och nära vård*. Arbetet startas upp i början av 2023.

FoU:erna har månatliga läns-gemensamma FoU-seminarier där samtliga medarbetare från FoU:erna i Stockholm kan närvara. Där är fokus på kunskapsutbyte runt gemensamma utmaningar. Kommunikatörerna på länets FoU:er träffas i ett nätverk och utbyter kommunikationsfrågor. FoU-cheferna i länet träffas var tredje vecka för att driva det läns-gemensamma FoU-arbetet. FoU-cheferna ingår även i styrgrupp för ett antal gemensamma projekt.

Nestor ingår i FoU Välfärd, en nationell intresseförening med ett 30-tal FoU-miljöer som har till uppgift att främja utveckling och kunskapsutbyte mellan FoU:er inom socialtjänsten. Nestor har under året deltagit i FoU Välfärds årliga dialogmöte och konferens med tre presentationer, ”Hälsa- och sjukvård på säbo”, ”Äldre som användare av kommuners digitala tjänster” och ”Tillsammans vet vi mer – En workshop om samskapande forskningsmetoder”.

En av Nestors medarbetare har föreläst om ”vetenskap och beprövad erfarenhet” på Socialstyrelsens och FoU Välfärds gemensamma forskardag och FoU Nordosts dialogdag samt ”om implementering av IBIC” på FoU Sörmlands IBIC-nätverk.

Samarbete med nationella och regionala aktörer

En av Nestors medarbetare har ingått i referensgruppen för professioner i den nationella utredningen om en äldreomsorgslag i egenskap av representant från dietisternas riksförbund.

Under året har Nestor och Äldrecentrum fortsatt ett samarbete med den statliga myndigheten SBU för att se över möjligheterna att FoU i Stockholm kan bidra i SBUs arbete att kommentera internationella kunskapsöversikter.

Regionala nätverk som Nestor deltar i:

- Regionalt nätverk demens/kognitiv sjukdom Stockholm & Gotland
- Digitalt nätverk God och nära vård-kommunernas samordningsnätverk, Storsthlm
- Referensgrupp Kompetenscentrum för Kultur och Hälsa, Region Stockholm

Nationella nätverk

- RSS-Nätverk Äldre och kommunal hälso- och sjukvård - SKR
- Mötesforum Nära vård, SKR
- Nätverket för användardriven innovation, Adda Kompetens

- Medverkar i flera Samarbetsrum SKR
- Fysioterapeuternas Nationellt nätverk för sjukgymnaster, demensnätverk
- Nationella nätverket för kommundietister
- Dietisternas Riksförbunds sektion inom gerontologisk och geriatrisk nutrition (SiGN)
- FoU Välfärd
- FoU Välfärds kommunikationsnätverk
- Testnätverk - Metoder och verktyg för deltagaraktiva möten och processer

Forskarnätverk

- Arbetsplatsnära FoU som drivs av SWEREA (Swedish research)
- Forskargruppen i Hälsa- och sjukvårdsforskning, Uppsala universitet
- Forskargruppen Cactus på KI, sektionen för arbetsterapi
- Forskargruppen PriLiv, MDU, Akademin för hälsa, vård och välfärd
- Fortes forskarnätverk i programmet för tillämpad välfärdsforskning
- FoU Välfärds forskarnätverk
- Nätverket för samverkansforskning
- Nätverket för forskning om den svenska hälso- och sjukvårdens styrning och organisation

Ekonomisk redovisning 2022

Verksamhetens intäkter 2022	Basanslag	Övriga intäkter	Totalt
Botkyrka kommun	631 954		
Haninge kommun	673 952		
Huddinge kommun	727 414		
Nacka kommun	818 230		
Nykvarns kommun	90 420		
Nynäshamns kommun	306 490		
Salems kommun	143 882		
Södertälje kommun	769 067		
Tyresö kommun	392 859		
Värmdö kommun	366 029		
Region Stockholm	3 066 000		
Forte – Länsgemensamt projekt - SAMSAS		159 794	
Forte – Länsgemensamt projekt – STEG		34 722	
Försäljning		154 237	
Storsthlm - Nära vård- statliga medel		500 000	
Samtliga intäkter 2022	7 986 297	848 753	8 835 050
Verksamhetens kostnader 2022			Totalt
Personalkostnader, lön + övrigt	8 531 458	26341	8 557 799
OH-kostnader + IT/telefoni/post	150 000	202 953	352 953
Lokalkostnader + Lokalvård	778 992	45 194	824 186
Webbutbildningar, licenser			580 376
Övriga verksamhetskostnader			432 942
Kostnader			10 748 256
Totalt Resultat: 2022			-1 913 206
Ingående balans, överfört från 2021		7 418 867 ¹	

¹ Nestor har ett överskott, som uppstod i första hand före år 2012. Nestor tar av överskottet för drift. Överskott som inte är bokat tillfaller basanslaget. Nestor tilldelades 1 500 000 kr år 2020 för 50% finansiering av en praktisknära forskartjänst under 3 år 2020-2023. Utbetalning av medel skedde år 2020 och 2021 och intäkterna är rapporterade i verksamhetsberättelserna för motsvarande år. Medel för år 2022 är inberäknade i den ingående balansen, överfört från 2021.

Nestor FoU-center
Marinens väg 30, 136 40 Handen
www.nestorfou.se
Tel: 08-777 99 16